

Planter

Nye veje til at bekæmpe græsukrudt

Nye treårige markdemonstrationer hos 10 landmænd sætter fokus på at vise nye veje til at få ukrudtsudfordrede arealer tilbage til mindre græsukrudt ved brug af alle IPM-redskaber.

Viden om

Antal sidebesøg: 0

Udfordringer med græsukrudt er for mange landmænd meget store og mange har ofte samtidig udbredt resistens, så græsukrudtsmidler ikke længere har ret stor effekt. Ofte er udfordringerne så voldsomme, at udbyttetabene er meget store, og det er svært at se en løsning på problemerne. Der afprøves mange strategier, men for at få succes med at ændre sin markdrift til at kunne håndtere meget græsukrudt, skal alle aspekter i IPM (integreret plantebeskyttelse) i anvendelse.

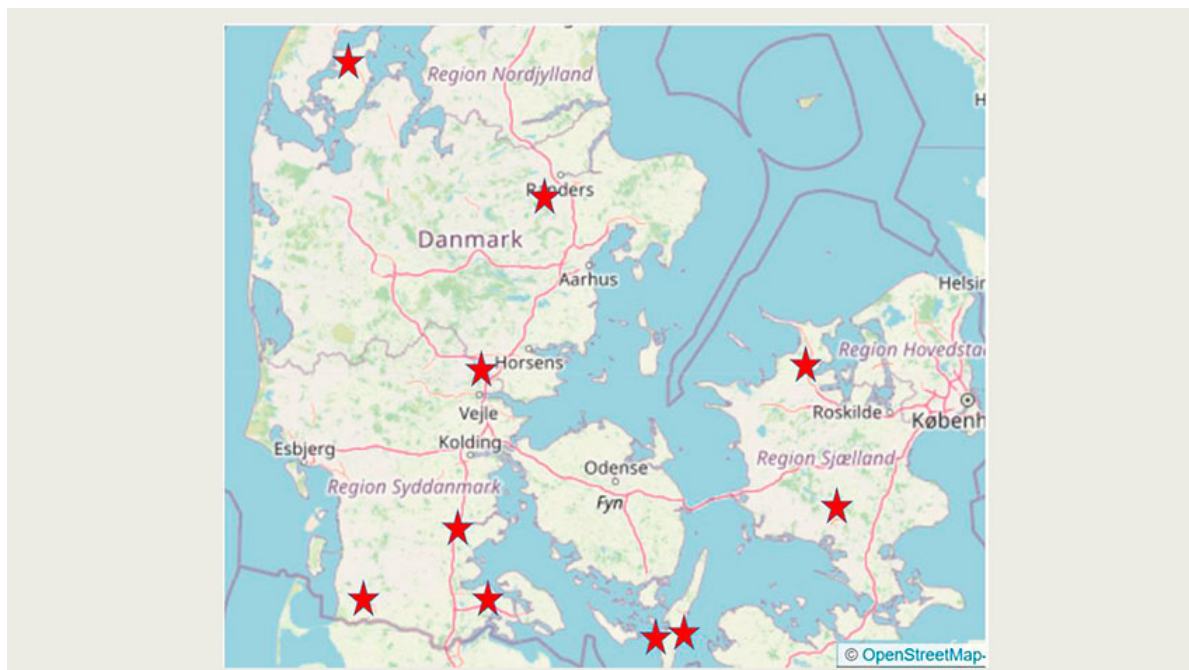
For mange landmænd og rådgivere kan det være svært at se de løsninger, som IPM-værktøjskassen kan bidrage med, når der både skal tages hensyn til praksis på ejendommen, sædskifteændringer, økonomi og meget mere.

Der er i efteråret 2022 startet et 3-årigt forløb op, der involverer SEGES Innovation, 10 landmænd og deres lokale rådgivningscentre. Formålet er i praksis at vise nye veje til at løse de massive ukrudtsproblemer, som de udvalgte landmænd står med. Målet med forløbet er at give alle landbrugere inspiration til, hvordan de kan tage IPM-værktøjskassen i brug gennem storskala-demonstrationer på arealer med græsukrudt.

Der deltager 7 landmænd med italiensk rajgræs og 3 landmænd med agerrævehale som problemukrudt. På billede 1 er vist en oversigt over fordelingen af landmænd i Danmark. Der er fokuseret på de områder, hvor problemerne med græsukrudt er mest massive. Problemets årsag er ofte anstrengte vintersædssædskifter på baggrund af lerholdig jord, hvor vintersæd bedst har kunnet etableres og give højest udbytte.

Flere af de deltagende landmænd har udbredt resistens og meget store forekomster af ukrudt, mens andre har mindre forekomst, men er på vej ud "over afgrunden" med deres græsukrudtsproblem.

Oversigt over de medvirkende landmænd.

De deltagende rådgivningscentre er Fjordland, VKST, Patriotisk Selskab, Landbosyd, SLF og Velas.

Sådan anvendes IPM-værktøjskassen i praksis

Hver landmand er udvalgt ud fra problemet og dets forhistorie. Hos hver landmand bliver der afprøvet forskellige strategier mod græsukrudt. Inden for de udvalgte marker afprøves tre forskellige strategier med anvendelse af forskellige dyrkningsmæssige tiltag, IPM-værktøjer og frøpuljemanagement. De tre forskellige strategier fastlægges af henholdsvis landmanden selv, den tilknyttede planteavlskonsulent og af SEGES Innovation. Dermed bliver forsøgsafprøvningen i storskala på et samlet areal op til 5 ha.

"Forsøgsparcerne" bliver dermed ret store med arbejdsbredder fra 24 meter og opad afhængig af forholdene i marken, således der kan anvendes forskellige maskinstrategier, forskelligt afgrødevalg og afprøvning af forskellige strategier og former for ukrudtsbekæmpelse. Der bliver målt udbytte i parcellerne med landmandens mejetærsker eller brovægt, og der foretages løbende optællinger af ukrudt samt droneoptagelser.

Der er lagt stor vægt på at inddrage dyrkningshistorien og for hver valgt løsning at begrunde sine valg i forhold til IPM og viden om græsukrudtets biologi – og samtidig have for øje, at der i 2024 gerne skal kunne ses de første resultater af indsatsen. Det er en udfordring med korte projektperioder til et forsøgssetup som dette, og derfor skal tiltagene være velbegrundede. Hovedformålet er formidling og inspiration til andre landmænd om de tiltag, der kan anvendes i marker med meget græsukrudt.

Sådan afprøves ny tilgang hos landmand med italiensk rajgræs

Én af landmændene har store problemer med italiensk rajgræs, der er opstået efter pløjefri dyrkning med vinterhvede i mange år. I 2021 blev arealet pløjet, og der blev etableret vårbyg for at prøve at rydde op. Det lykkes dog ikke særlig godt, da der i alle årene har været harvet meget dybt i 15-20 cm dybde og dermed er frøkastet fra rajgræsset blandet op i hele pløjelaget. Derfor er det ikke 100 procent jomfruelig jord, der kommer op ved den strategiske pløjning.

Selvom det er lerjord, kan der etableres gode vårafgrøder på arealet. Der er resistens mod alle ALS-midler mod græsukrudt.

De tre led i 2022/2023 er:

1. **Landmandens valg:** Han nedvisner arealet med glyphosat i efteråret 2022 og vinterharver i 15 cm dybde. Der sås vårbyg. Hypotesen er, at han kan etablere god tæt vårbyg, der kan konkurrere med italiensk Rajgræs.
2. **Rådgiverens valg:** Der afprøves falsk såbed i efteråret 2022 med opharvning i september måned, og sen såning i midt oktober af vinterhvede med nedvisning med glyphosat før såning og såning med skiveskærsmaskine uden forudgående jordbearbejdning. Hypotesen er, at det falske såbed næsten vil kunne fjerne efterårsfremspiring af italiensk rajgræs i afgrøden, og der ved sen såning med minimal

jordbearbejdning vil blive meget lille fremspiring af ukrudt. Der forventes også optimal virkning af prosulfocarb (aktivstoffet i Boxer m.fl.) i det sene efterår.

3. **SEGES Innovation:** Der skal sås hestebønner til foråret 2023 efter nedvisning af parcellen til foråret. Hestebønnerne sås direkte uden jordbearbejdning: Hypotesen er, at sidste års frøkast af rajgræs bliver ødelagt ved at ligge på jordoverfladen helt frem til foråret, og ved at så uden jordbearbejdning sker der ikke en aktivering af frøpuljen i jorden. Ved at så direkte med skiveskær forventes meget lille fremspiring til foråret, og ital. rajgræs kan bekæmpes med Focus Ultra.

I 2024 forventes det, at alle parceller tilsås med vårbyg, således at der kan foretages en sammenligning, men afprøvningen her er et dynamisk forløb, så der kan tilpasses løbende undervejs.

Et andet eksempel på afprøvning af forskellige strategier er hos en landmand med ital. rajgræs, men hvor er sået vinterraps i efteråret 2022. Her er afprøvningen at vise forskel på tidlig kontra sen såning af vinterraps samt harvning kontra ikke harvning forud for grubbesåning.

Vi vil i 2023 præsentere de 10 landmænd med hver deres case her på siden, og I kan følge de tiltag, der udføres hos de enkelte landmænd samt se resultaterne fra marken. Der forventes afholdt markdemonstrationer af de lokale rådgivningscentre.

Læs også: [Resistent græsukrudt og IPM: Nye videoer giver hurtig viden](#)

Billede 2: Udfordringer med ital. rajgræs er store hos mange af de deltagende landmænd.

Billede 3: Demonstrationen foregår i storparceller, hvor der i midten er sået sent hvede efter falsk såbed. Til højre og venstre for parcellen ses efterafgrøder, der til højre skal tilsås med hestebønner mens der til venstre skal sås vårbyg.

Billede 4: Der er massiv forekomst af agerrævehale hos én af deltagerne. Landmanden har valgt at så vinterhvede sent i oktober efter pløjning og rotorharvesåning. Trods sen såning er der stor fremspiring af rævehale i parcellen.

Billede 5: I et forsøg på at udnytte frøpuljemanagement og IPM-værktøjerne er der i et areal med massiv bestand af agerrævehale afprøvet falsk såbed og efterfølgende sen såning af vinterhvede uden jordbearbejdning. Resultatet ser meget lovende ud, hvis der sammenlignes med billede 4.kst i felt]

Emneord

Græsukrudt og tokimbladet ukrudt

Integreret plantebeskyttelse - IPM

Pesticidresistens, hos skadegørere/ukrudt

+1

Planter

Tema: Integreret plantebeskyttelse - IPM

Dyrkning efter IPM-principper skal bidrage til at gøre landbrugsproduktionen mindre afhængig af pesticider. Du får via denne side adgang til konkret viden og inspiration til at dyrke dine afgrøder, så indsatsen med kemiske plantebeskyttelsesmidler bliver ...

Publiceret: 19. december 2022

Opdateret: 19. december 2022

Vil du vide mere?

Carsten Fabricius

Landskonsulent, Afdelingsleder

SEGES

cars@seges.dk

+45 2924 5175

Poul Henning Petersen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

php@seges.dk

+45 2010 2297

Jens Erik Jensen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

jnj@seges.dk

+45 2171 7706

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S	Tlf.	8740 5000
Agro Food Park 15	Fax.	8740 5010
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk

